

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. ΠΕΑ Π. 95 / 1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
28-12-1969 / 7-2-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) Προσίλιον
(πλαιότερον ὄνομα: Στρογγά), Ἐπαρχίας Λαμεδαμῶνος
Νομοῦ Λακωνίας.....

2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος? Ἰωάννης
Χρ. Λάμπας..... ἐπάγγελμα διδάσκων.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Προσίλια Γυθείου Λακωνίας.

3. Ἄπο ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες?
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰωάννης Ἀναστα. Κανεργεράκης
Κοιτάστη ἐπὶ τὴν ἐπιτοὴν ἐντὸς 28 Δεκεμβρίου 1920

ἡλικία 65..... γραμματικαὶ γνώσεις παραπλήρη
τόπος καταγωγῆς Προσίλιον Γυθείου

Λακωνίας

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΣΙΛΙΩΝ - ΓΥΘΕΙΩΝ - ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Τὸ ἡμικύβιον διὰ ἐπιφορὰν
καὶ ἕτερον διάβοσκῆς γῶν......

Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ἐνηλλάσσοντο,.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.

εἰς γαιοκτήμονας Ἕλληνας.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ναί.....

δ'. 1) Πώς ελιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

... *ἔχ. ἰ. π. κ. λ. ν. α. ε. α. ε. ἔ. φ. κ. ἰ. κ. λ. ν. α. π. ρ. ο. ν.*

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *τὰ εἰσάκουσαν ἄροτρον ἤρχισε ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἀπὸ τοῦ 1951*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, ὅπλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο, ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμηθεύετα αὐτοῦ; ... *ἐξ ὅλων τῶν κατεσκευασμένων ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐξομοιωμένου ἐξ ὅλων τῶν κατεσκευασμένων ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐξομοιωμένου*

ἐξ ὅλων τῶν κατεσκευασμένων ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐξομοιωμένου

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει); ... *ἀπὸ τοῦ 1951*

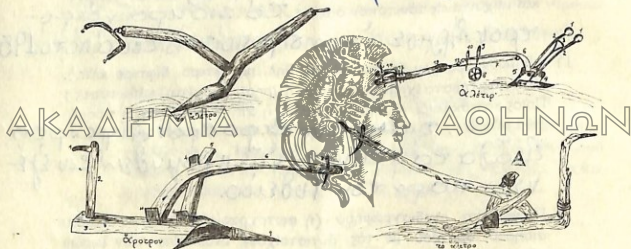
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... *ἐξομοιωμένου*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ... *ὁμοίως*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ... *Δ. ἐν τῷ Γ. 62 καὶ*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἐκ καθε αὐτοῦ* ...
μοῦτος. κ.κ.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *ἐὸ ἄροτρον*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Σταλίδα</i>	6. <i>Σταβέρι</i>	11.
2. <i>Μετροπόδι</i>	7.	12.
3. <i>Σηλόδι</i>	8.	13.
4. <i>Πτερόν</i>	9.	14.
5. <i>γ.νι</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Ἐρένετο ἀριδίσι. ἐνοῖς ἐμπου. ἦν. ἰ. εἰδύρου
 ὄματον. μέ. το. κατω. ἐρω. εἰμα. φ. α. μεν.
 σημειων. μεν. ο. το. σ. τυ. ρ. α. ὄ.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;

καμπυλωτόν

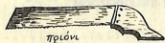
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευήν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)...

ε. φ. ἔχει. ἀ. π. α. ν. α. α. χ. α. τ. ω. κ. ἐ. ρ. ο. εἰ. κ. ο. ν. ἰ. -
 φ. α. ρ. ε. ν. ὄ. ἄ. ρ. ὄ. κ. ε. ἰ. σ.

8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... **βοές**

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... **οὐκ**

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; **εἶναι ἀνεχμαῖος ὁ ζυγός**

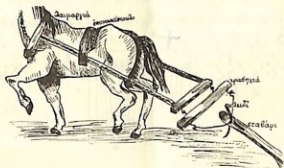
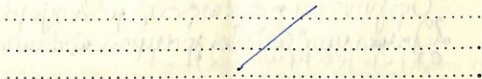
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). **ζεύλα, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.**

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... **μὲ ἀνωτέρω**

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... **κρίκος**

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζῶου; **ἀπὸ πρὶν τὸν 19ο αἰῶνα**
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ... **ὁ ἄροτρον**

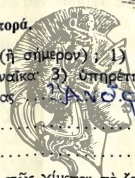
Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἄροτριάσις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλογου) εἰς τὸ ξύλιγον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

το ζεύξιμον των βοδιων γίνεται με ζευγες, ζυγτων κλη.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

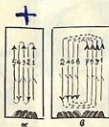
σήμερον χρησιμοποιοῦνται μόνον ἀλλοτὰ ἄδια κελυφαλλίεργα ἀκόρε ζεύξιμον γίνεται με λεπταριετα αὐτοῦ

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).....

τὰ κατευθύνει με σχοινι.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (επίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὄργωνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὄργωνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς κατ'εὐθείαν γραμμὴν ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α); ἢ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, στασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); εἰς λωρίδας.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν; με αὐλακίαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηται ἄροτρον; εἰς ἐδάφος πετρώδες.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγιῶς, βαθιὰ κλπ. Καθέτως.

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

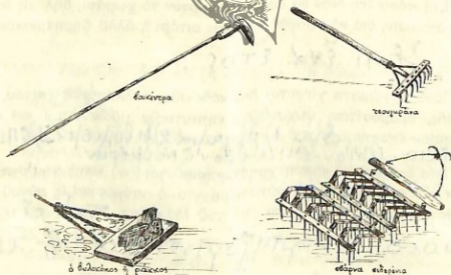
Διὰ ξυλίνου σάβδου (βουκέντρα)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ὄχι*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Τσαπί - ξυλίνου σάβδος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπί κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ...
 μ.ξ. σφ. επ. κ.μ. ε.σ. α. γ. τ. ω. τ. ο. κ. α. ι. μ. ε. ρ. ο. ν.
 ο. π. α. ι. α. ν. η. κ. ε. λ. κ. κ. α. ι. α. μ. ε. ρ. ο. ν.

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης γὰρ σχεδιάσατε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Δ.ε.ν.δ.φ.ε. - Γ.Σ.Κ.Ν.Σ.Τ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.ε.σ.φ.ε. - Π.Α.Ν.Ι.Α.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδογτωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ε.σ. α. γ. τ. ω. τ. ο. κ. α. ι. μ. ε. ρ. ο. ν. ε. κ. ε. σ. τ. α. γ. ρ. α. μ. μ. α. ε. η. κ. α. ι. μ. ε. ρ. ο. ν. ο. μ. κ. ε. λ. κ. κ. α. ι. α. μ. ε. ρ. ο. ν. ο. ι. α. σ. τ. α. μ. ε. ρ. ο. ν.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ...
 ξ.υ.λ.ι.μ.

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) **οἱ εἰσδημαρτοί**.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .. **ἦν. εἶ. ἔ. ζ. ο. κ. α. εἰ. ρ. ο. ἰ. φ. κ. ρ. η. η.**.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .. **20-30 πόντους. ὑψίστων ἐδάφους**.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχίαι, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι ἀποθέταν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .. **οἱ ἴδιοι ἀποθέτουν καὶ ἄλλοι τὰ ὄνειον**.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίασμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλά μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .. **πολλά μαζί πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν**.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. . . . βραχίδια

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἰδίω
κατὰ κεφάλαιον καὶ μετὰ κεφάλαιον
εἰς τοὺς ἴδιους τόπους

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι μετὰ ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία)

Ὁ θεριστὴς ἠμείβοντο εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ἀνευ φαγητοῦ ἢ μετὰ παροχῆς φα-
γητοῦ

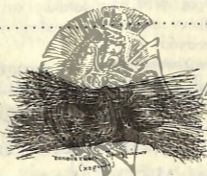
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ὁ θεριστὴς ἔφερον πρὸς φύλαξιν
εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος

- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσοειδῆς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ο μαζύβερος ἐρχόταν. Τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο μὲ τὰ ἴδια τὰ στάχυα καὶ τὰ μαζύβερα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συγκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συγκεντρώνονται εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ὁποιοῦν μέρους καὶ εἰς ἓνα ἢ δύο φορτὰ ἐπιφορτίζονται ἐτοποθετοῦντο ἐν ἐκείνῳ ἀγρῷ καὶ τὰ ὠνόμαζον βτερὰ δία.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; 7 Απὸ

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Μάρτιον.
Ἀπριλίον καὶ Ὀκτωβρίον. Ἐξαγωγή
ἐκ τῶν ἐπιτεκτονικῶν καὶ ῥιζῶν συνδυασμῶν

2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὴν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... Μ. Σ. Ε. Μ. Α. Π. Α. Ν. Ν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἐπεὶτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... Ἐδυνάμειστο

π.χ. γλοσσέρον καὶ δὲ σήμερον ηερισο-
τέρον μ. ἐ. β. ἰαν. Ἡ κοπή ἐργεῖα ἐγένετο
δι' ἄροτρου καὶ ἡ κοπή διὰ ἄροτρου καὶ ἄλλων
ἐργεῖων ἐπί τε καὶ διὰ τοῦ πρὸς ξήρανσιν καὶ
ἡ φύλαξις αὐτοῦ ἐστὶν ἐπιμελής.

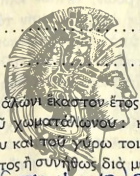
2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαι κ.ἄ.). Ἐδεδρίφτετο κατὰ μὲν ἡ ἀποκομὴ
δρέπανον.
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. εἰς περισ-
 σοτέρας ἢ εἰς ἑφῆμισ. ἐξενετο κατὰ προ-
 τερὰ κ. δ. κ. γ. κ.

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; .. Ἰαν. 15^{ου} Ἰουνίου
 καὶ λήγει καὶ 15^{ου} Ἰουλίου τὸ ἔκαστον ἔτος.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. ἐπιγραφῶν ἀφῆ-
 ρα κ. γ. κ. ε. δ. γ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκάστου ἔτους πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρον βοῶν
 καὶ ἀχύρων) .. τοῦ χωμ. κατὰ προτ. ἐξενετο
 κατὰ προτ. ἐξενετο καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου
 καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος διὰ μείγματος κόπρον
 βοῶν καὶ μαζακλήκων χυμῶτος ..

9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. εἰ ..

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

τοσοδεσπονηκ. εἰς τὸ εὐόχιασμα σε μέτρια σταχύ-
μεν ἀχνία. τὰ δὲ εὐόχιασμα εἰς μακρὰν ἔναί ἔργα
μὲν πρὸς τὸ εὐότεριον. καὶ κατόπιν τὰ ἀχνίον
ἀφ' οὗ ἀρχίσειν ἀχυροποιούται.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

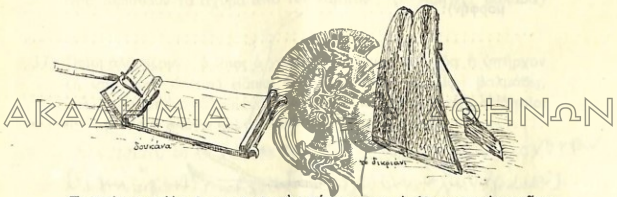
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ τῆς καταπατήσεως
εἰς πρὸς ἀχυροποίησιν σταχύων ὑπὸ περι-
φερομένην ζῶων (ἵππων) ὡς εἰς ἀνωτέ-
ρω σχεδιαγράφημα.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα). Το ετοιμασμενο
 κειμενο αρωγα ετιμησε με ελεγχωμενη ενοτητα ως εξης:
 Αναλογως των σημειων ετοιμασθησαν 15 σημειωσεις ομοειδεις
 αι περιβαλλοντων των σημειων. Δεσφαισε το ετοιμασμενο
 δικτυο προς παρατηρησει των σημειων και ειναι δυνατον να
 εσκαφισθη προσηγορικως ενα σημειο μωμιου το οποιο ειναι ομοειδεις
 με τα σημειωματα των σημειων.

γ) Που αντι του αλωνισμού δια των ποδών χρησιμοποιείται και μη-
 χανικόν άλωνιστικόν μέσον: π. χ. χονδρή επιμήκης σανίς εις
 έν τεμάχιον η δύο, προσαρμοζόμενα. Αυτη ώπλισμένη εις την κάτω
 επιφάνειαν δια κοπτερών μεταλλίνων ελασμάτων η άποσχίδων
 σκληρού λίθου εξαρτάται εκ του ζυγού έξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' ούτω κυκλικώς έντός του άλωνίου επί τών έστρωμένων σταχύων
 δια τόν άλωνισμόν των.

Σημειώσατε, εάν άπαντα εις τόν τόπον σας τό άλωνιστικόν τουτο
 μηχανημα η άλλο τι, τό όνομα αυτου (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περι της κατασκευής του, τό σχήμα και τας συνήθεις
 διαστάσεις. Από ποϋ τό έπρομηθεύοντο παλαιότερον και σήμε-
 ρον. Επίσης πώς γίνεται η χρῆσις του και δια ποια δημητρι-
 ακά. Ήλωνίζοντο (η άλωνίζονται) όλα τα δημητριακά με άλωνι-
 στικόν μηχανημα; Μήπως π.χ. η κριθη και τα όσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ήλωνίζοντο δια τών ποδών ζώων ζευγυσομένων και
 περιφερομένων επί τών σταχύων τούτων;

.....

.....

.....

.....

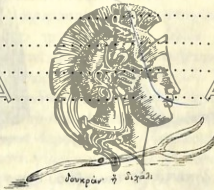
.....

.....

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; . . .

ἄρχεται τὴν 9^{ην} πρῶτην καὶ διακόπτεται τὴν 2^{ην} ξηρομένη καὶ ἔπειτα λαμβάνεται τὴν 3^{ην} ξηρομένη καὶ πάλιν τὴν 4^{ην} ἔπειτα.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

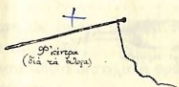
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἦτο καὶ καμινεὶ διατμήσθαι καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων εἶχε μῆκος 120 φ. καὶ εἶχε καὶ πλάτος 1,50 φ. τὸ λουρί. τὸ ἔχει ἰσοπέδη ζεῖτα τὸ ὀκταεὶς μὲν ὀδοντωτὸν ἔχει τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα εἶχε μῆκος 1,50 φ. καὶ εἶχε πλάτος 1,50 φ.

15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὸὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπνηδες, καλούμενοι ἀλωνάριοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Οἱ ἔργασιες ἰδικὰ τῶν ζῶα ἀλωνίζον μονοτελεῖ.
 Οἱ μὲν ἔργασιες εὐρυτεροὺς ἀλωνάριους.

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

οὐαί.

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

2

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος εὐροπαικός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κασάνεμα μικροῦ χωροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

ἡ λειῶμα εἰς Αἰτωλίαν
 τὸ δὲ σχῆμα τοῦ εἶναι τὸ σφαιροειδές
 ἡ δικριάνι ἢ δικιργιάνι

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

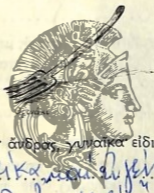
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ?

ἐπισημειωθῆναι... Καρφώνεται εἰς τὸν ἀμυγδαλωτὸν...
 εἰς μαχαίρι καὶ ἔτος τὰ σωρὸν πλινθίον...
 μομφὴν ἔχον... ὁ ἀπὸ μετὰ πηγμαρπιαν καὶ...
 εὐνοίαν ἔχει...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο...)

μίντερι καὶ τὸ...
 μακρύτερον... ἐπισημειωθῆναι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει): ἄνδρας, γυναῖκα, εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρας, γυναῖκα καὶ εἰδικὸς ἀντιτάξιν...
 μομφὴν ἔχον... ἐπισημειωθῆναι...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἀποχωρίζεται... ἀπὸ τοῦ καρποῦ...
 δεῦτερον ἀλώνισμα... ἐπισημειωθῆναι...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

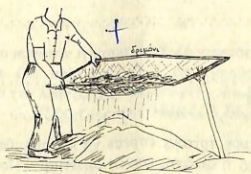
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; Γ. Ν. Σ. 74
δ. κ. τ. α. γ. σ. φ. ὠ. μ. κ. τ. α. γ. σ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).

ῥώθρα μὲν ἰσχυρῶς ἐκκαθαίρουσιν
 τὰ σπυρίδια καὶ τὸ σπυρίδιον ἐξ ἰσχυρῶς
 ῥωθρῶν ἐκκαθαίρουσιν τὰ σπυρίδια ἐκκαθαίρουσιν
 μὲν.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

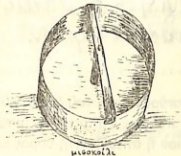
ἡ σωρὸν ἐκκαθαίρουσιν ἐπὶ τὸ σπυρίδιον
 ἀκαθάρτων ἀχυρῶν. Χρηστέον τὸ φτυάρι
 ῥωθρῶν ἑστῶτος. Κατόπιν ἐμπηγνύεται ἐπὶ τὸ σωρὸν
 ῥωθρῶν τὸ φτυάρι. Ἐστὲρνεταυρο-
 αὐτὸ τὸ φτυάρι ἀπὸ τῆν κορυφῆν τοῦ σωροῦ καὶ
 ῥωθρῶν ἀπὸ τῆν κορυφῆν τοῦ σωροῦ καὶ ἐκκαθαίρουσιν

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

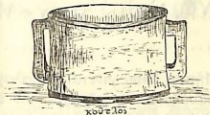
γ'.1) Ποῖα ὄφειλαί πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

1) *Εἰς κούβαν ὄνομα ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ ὄνομα ἐστὶν ἡ κούβαν*
ἐν κούβαν καὶ ἐστὶν ἡ κούβαν καὶ ἐστὶν ὄνομα ἐστὶν ὄνομα ἐστὶν ὄνομα
Τὸ κούβαν ὄνομα ἐστὶν ὄνομα ἐστὶν ὄνομα

μισσοκίλι

κούβαν

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ χυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωριότικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρο τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .. *ὄνομα ἀλωριότικο* ..

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *εἰς οἰκίαν (ἐν ξυλῶν ἀποθήκῃ)*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι . Πῶς ἐγένετο ἢ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *εἰς τοὺς ἀχυρῶνας ἐπὶ τὴν*
χωρίαν.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

*ἔγινετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα ἐπὶ τὴν χωρίαν
ἐπὶ τὴν χωρίαν καὶ ἐπὶ τὴν χωρίαν.*

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὄχι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναί, άπό ποιον μέρος ;.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

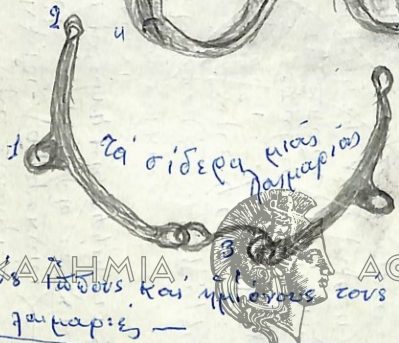
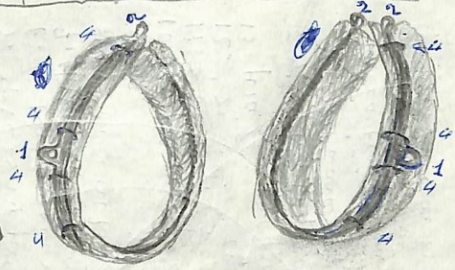

ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Σταβρός βήμα προσαρμοσμένο στο σπείρωμα σταβρός
 - 2) το σπείρωμα σταβρός
 - 3) σπαθί, καταλήγει κάτω από το έπιπαιρεί αλληλόμενα από το έσοβο προς το έντι -
 - 4) άεροσφιδί. καταλήγει σαν κενά μέσα στην κοιλότητα της σπαθί -
 - 5) έντι - δύο χέρια βίδες πιάνουν έντι, σπαθί και άεροσφιδί
 - 6) άεροσφιδί και δύο χέρια βίδες προσαρμόζονται πάνω στην έπιπαιρεί έσοβο της σπαθί
 - 7) ότε σπείρωμα σταβρός για σπείρωμα του σταβρός στο άεροσφιδί - ότε σπείρωμα σταβρός παραλληλόν στην έπιπαιρεί. ότα δίνονται με βίδες -
 - 8) έσαθίδα - είναι διαχίλη μέχρι το άεροσφιδί - πιάνει μέσα το κομμάτι του άεροσφιδίου και το σταβρός. ότα έκινούνται με βίδες που σφίγγουν με κλιμακίδια -
 - 9) τρώει για να ανοίξει ή κλείσει το σταβρός. έσο όργανα το άεροσφιδί σε μια όση κάτω πρώτα για να άνοίξει ή κλείσει το σταβρός -
 - 10) πάνω άεροσφιδίου 11) άεροσφιδί -
- ή σπαθί, διαχίληται και στο μέτρο που βγαίνει μέσα το σταβρός (τα τώξα)
 από το έσοβο έσο στο αλληλόμενα ή σπαθί είναι κοινή -

2/ η αυλή Ζαίμαρια. Ετοιμην -

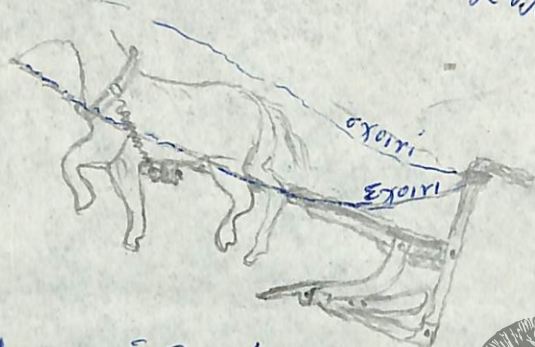
ΕΚΑΔΕΚΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 των τωδους και ημερών τους δυνάμει
 με Ζαίμαριας -

Ζα' σίδερα δένοντα (ραπτουσα) με χονδρο
 γερο σπαγγο, γυρω εινω' ενα σείγμα (μαζιγαρι)
 γυμιομένο με τριχα ή ελατιν γασο μωαριωακι
 ή και ειδιο γαυι (βούταμο) γυμιομένο με δερμα

1. σείν τριωα αυ σιδηρου πηρα ο γαντζος της αχουιδος
 αυ δαμα 2. δένονται γερο - αυρι περάσμε τη Ζαίμα
 ρια στο Ζαίμο και δωου - με γερο χονδρο χονρι δερμάτι
 ου δερμα και σεις δυο τριωα -

3. Ζα' δυο σίδερα ως Ζαίμαριας είνονται με εδίου
 χονδρο γερο σίδερο ωςσε είνωχα να μωαίρονν
 σε καινούριο σείγμα σαν χαλαση το πρώτο -
 Της Ζαίμαριας ετοιμας ως αγοραφομε αωο το
 ερωδριο - κυριως κατασκευαζονται στο Αργος.
 4. ένωση σιδηρου και σείματος δι' ε' ραμνιζατω με χονδρο
 γερο σπαγγο -

3
Στοιχ (2) (3)

Στοιχίο - ο δούλος είναι γίγας στο βίωμα από το σπινθηρικό δούλο
παιδί, έδω, όρθημα, διδοισματά κ. η. γίνονται με σπινθηρ
ήροσπον ή με δύο δούλα
Εγ' δούλα το όδηνιό δούλοδαιμς με σχοιρία —

σχοιρί

Σύστημα Ἄρσενος διὰ βόδια - 4 / σελὶς 4. 3)

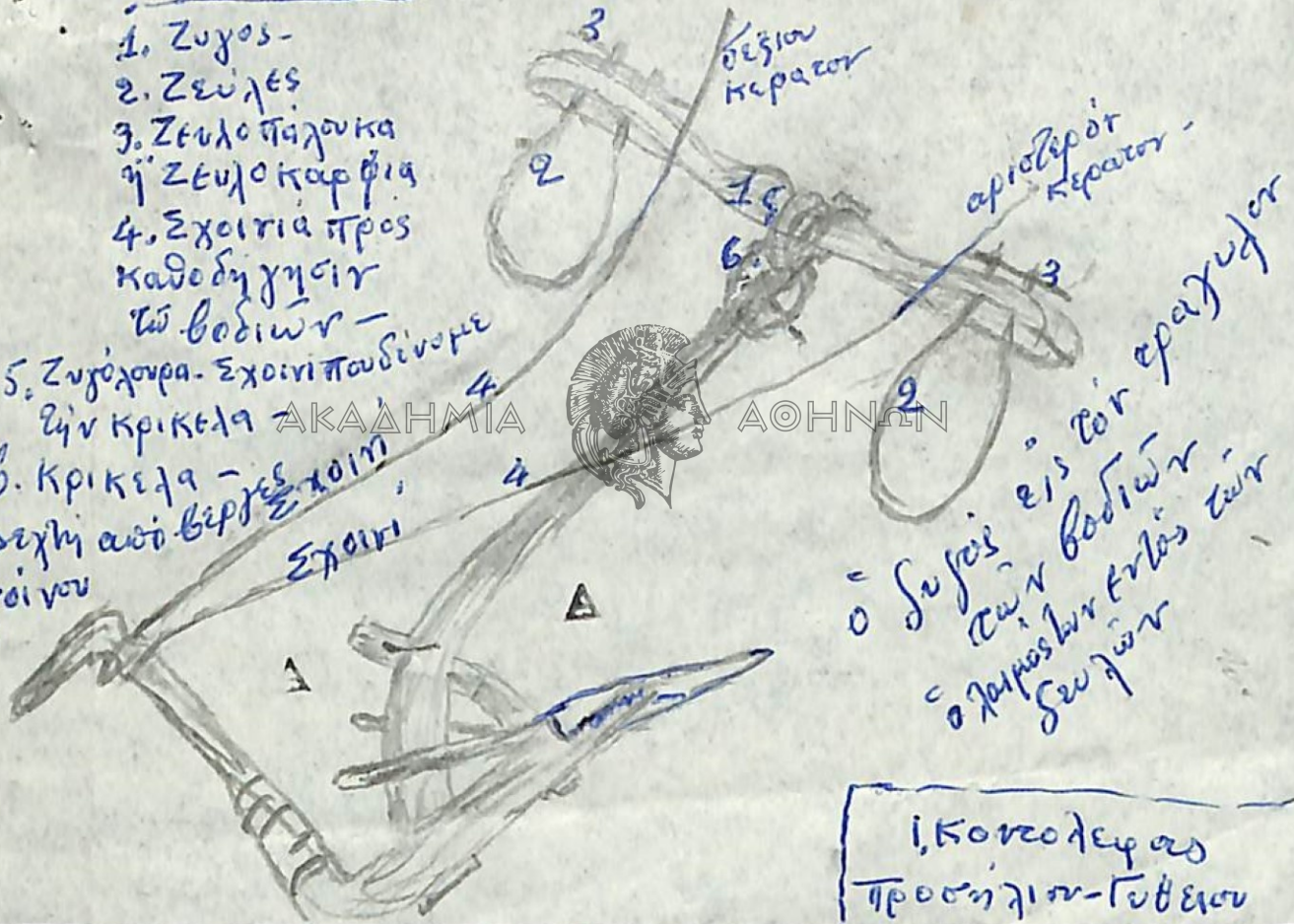
1. Ζυγός -
2. Ζεύγες
3. Ζεύλο πάχουκα
ἢ Ζεύλο καρφία
4. Σχοιτὰ πρὸς
καθεδύχησιν
τῶ βοδίων -

5. Ζυγὸλόουρα - Σχοιτὶ παυδίνου με
εἶν κρικετὰ

6. Κρικετὰ -
παραχὴ αὐτῶν βέρχες
Σχοινοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βέρχων
Καρφίον

αριστερὸν
Καρφίον -

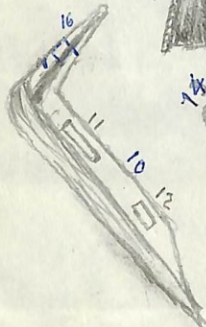
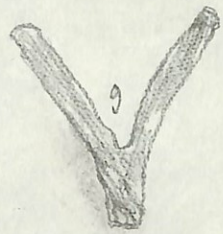
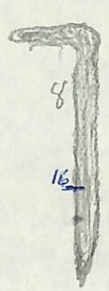
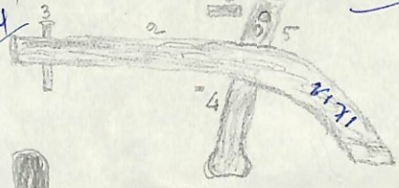
οὗτος εἶναι τὸν ἀρσένον
τῶν βοδίων
οὗτος εἶναι τὸν ἀρσένον
τῶν βοδίων

1. Κορκολεῦρα
πρὸς ἡλίαν - Γυθίου

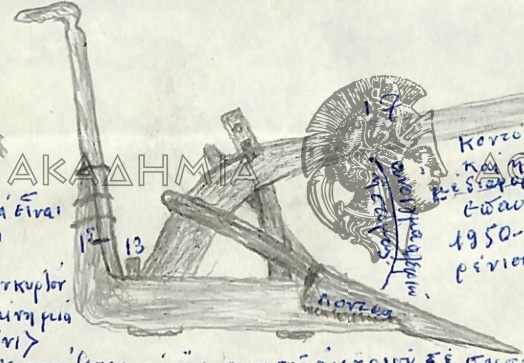
Εξίς 4 (2)

Εξίς 5

5

16

Κορτε για ιππότες
και μη πολεμ. ~~...~~
Εύανσε Χρυσ. ~~...~~
1950-51 δώσε ηρχισον η κατακτη σιδε
ρίσιου -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1. νύχι σιδερού
2. σταβάρη, πρέπει να είναι κυρτή, να έχει νύχι
3. Αχτροκλείδι
4. Σπαθι-δολοχόκυκλι
5. τρύπες για τα κλώδα ή για σφυα (καβλαρόνι)
6. καβλαρόνι, κανονίζεται το άνοιγμα του αχτροκλειδι σε συσχτισμο με τον άξονα
7. Αχτροπόδι αψέλικτο
8. Σταλίδα - 9. φτερό - 10. Αχτροπόδι έκομο - 11. τρύπα για το νύχι του σταβαριού
12. τρύπα για τη σπαθι. 13. άχτροκλειδι - 14. άχτροκλειδι - 15. άχτροκλειδι - 16. άχτροκλειδι

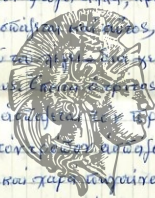
14. κρικελια για η σταλιδα - πλεγμένα από βερύτζο σχείνου ή και από σιδερόσιφανο
 15. Κορτι του αχτροπόδιου, διαμπίνομα ~~...~~ έτα βαδύλημα για τα πρόσαρμόσμε τη σταλιδα
 16. μία χαραματιά με πριχόνι, έξ ίσου και ση σταλιδα - σάρκοσμε μισα ένα κομματάκι ~~...~~ από χρο σιδερόσιφανο, ώστε δεν φει για προς τα έδωνη ή σταλιδα - και
 17. Ζεύχτινο αχτρο - το φλάχτρι μόνος από χερσός με άχτροσφα από λώις ροχτος
- μεταχιριδόμενος - Σκεπάρνι - πριχιοτι - άριδα - δολοχάι - και σφυα για η τρύπα 11. και 12.

1. Α Κοραλίας

Έθιμα του Πάσχα

5) Την γέννηση του Μεγα. Εαββαίου κυπριών χαρμόσυνα εικάζωμενες. Όσοι με τις λαμπάδες στα χέρια πληθαίνουν στην Εκκλησία. Διατηρώνω τόμοφορο των τροπών των Τρωδίων «Εισήμων Πασχά, Αφραστον Βαύρα, Κυριατι Δαλασσης κ.λ.π» και πρηνήση το Πεντηκοστήριον, ο Ιερός Έρωτά το Εκκλησιασμά «χ, ολοι οι χωριανοί είναι παρόντες. Έάν είναι άρτίξει το ήμαρμα. Έάν όχι περιμένει λίγο. Έτσι συζητιώμενες έλει οι χωριανοί. Μια το «Χριστός Ανίστη» και όταν ο Ιερός Εξέρχεται το Ιερόν προτωντας το Ιερόν Βαγγελιον εα δι διασωρούντα παιδία την εικόνα της Αποστασεως και, οι γαίται φάθηον το «Αποστασεως ήμερα και λαμπρυνόμεν ή καταγρηει κ.λ.π.» Ένα έλας προσέρχεται, εσφαεται το Ιερόν Βαγγελιον, την χίρα του Ιερούς χείρη Αθηνών Απίστη ης το «Χριστός ανίστη» και λίγη ο Ιερός. Συνήκμα εσφάβεται και την εικόνα της Αποστασεως. Δείν γυριε άλλα, προχρηι και ισταται εις το πρώτο εσασίδι. Έίτα ο δειξερος άφου εσφάβεται και άπτες, το Ιερόν κ.λ.π. εδως ο πρώτος, και εδνήκται προς τον πρό αυλου τα ήμαρμα και χιραφίαι «Χριστός ανίστη χρήνη Τρόπα» και εσφάβεται εδλήκται εσφάβεται εσφάβεται, μετά τον εσφάβεται τον Ιερόν κ.λ.π. και τον Ιερόν πρώτο, εσφάβεται τον πρώτο, τον δεύτερο και και ηται και αυλος εριτος. Κατ αυτον τον εσφάβεται εσφάβεται εσφάβεται εσφάβεται. Έτσι, μια την εσφάβεται, με άρακούμει και χαρμ και ηται τον στα στήματα τους και τρωχουν με ερέβ την πατροπαρόδου «Πασσια» και τσουγγράνι κόκκινα αυγα. Αυτή είναι η πρώτη Αποστασις» είναι μια χαρμ και ε (αίγιη) της Κυριακής του Πάσχα. Κατά τον ίδιο τρόπο γίνεται και η «Δευτέρα Αποστασις» το εσφάβεται της Κυριακής του Πάσχα. Μια την εσφάβεται, εδλήκται εδλήκται, κ.λ.π. και εσφάβεται της καμώνας, εα έγη εδλήκται εις την εκδρομικη μεταφορικη ήκτων εθα και η πομ και κούλη. Παντο οι καμώνας κενδούσαν έρκετη ώρα. Αίλι από τον 1923-20 Σήμερα εδλήκται η Αποστασις. Μια τον εσφάβεται Ιερός και εικόνα εδλήκται εδλήκται —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

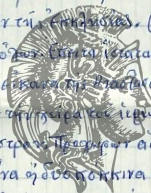

«Έθιμα της Δευτέρας του Πάσχα. «Δευτέρα του Παμώρη»

Την ήμερα αυτή, εαν η μήνη του Αγίου Γεωργίου συμπίσει (είσθε εκτός) εσφάβεται, η θεία λειτουργία γίνεται εις το Εκκλησιδιον του «Αγιώρη» και είναι και η κροταφήση. Έάν όχι, γίνεται εις τον καθεδρικόν Ναόν του χωριου. Μετά το ώρας της θείας

χειρογραφίας, γίνεται έκφορος (λείψαντα) τῆς εἰκόνας τῆς Ἀναστάσεως. Οὕτω, ὁ ἱερεὺς
 ἔχει ἀπὸ χείρας τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου, ἕνα παιδί (ἐκ τῶν διακονούντων αὐτὸν) ἔχον τὴν
 εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως ἕσπερ διὰ τὴν σημασίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐξέρχεται τῆς Ἐκκλησίας
 ἀπολυτοποιηθεὶς ἀπὸ ἑαυτοῦ τοὺς ἐκκλησιαστικὰς. Περιφέρονται γύρω τῆς Ἐκκλησίας ὑψί-
 λωτες τὸ «Χριστὸς ἠνίστη», καὶ τὸ κύριον ἔργον. Μετὰ τὸν τρίτον γύρον, δεκτικὸν
 ὄλοι φασί, πάντοτε προὐρομιζόμενοι τῶν ἱερέων καὶ τῶν διακονούντων αὐτῶν παιδῶν. -
 Πρῶτον καταδύνονται καὶ ἀναγίνονται ἐπὶ δύο τεκτραγεία τῶν ἡμερῶν. Ἐκεῖ διαβᾷ
 δεῖ ὁ ἱερεὺς «Παραστάσιμον» εἰς διαφόρους τύπους, παρόντων συγγενῶν τῶν σκηπ-
 τῶν. Ἐκεῖ δεκτικὸν καὶ πέτρον ὄλοι τὰ σπύτια τοῦ Χωριστοῦ ἕνα ἕνα.
 Ἐσο καθε σῶτη, ὁ ἱερεὺς θκατεδέηον ὑπὲρ ὑγίας κ. λ. Ὡ. Οἱ οἰκίαι ἀσώφονται
 καὶ ἱεροῦ εὐαγγελίου τῆς χείρας τοῦ ἱερέως καὶ τῆς εἰκόνας τῆς Ἀναστάσεως. Τὸ ὄλοι
 ὄλοι κατιχηγὸς εἰς τὸ ὠραῖον τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἱερεὺς διαβαίνει καὶ ὡραῖον ἕνα
 «Παραστάσιμον» ὑπὲρ ὑγίας κ. λ. Ὡ. ὄλοι. Ἐκεῖ καταίμι τὸ ἱεροῦ εὐαγγελίου ἀπὸ χεί-
 ρων καὶ ὁ δισκοπῶν καὶς μετὰ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως. Ἐκεῖ ὄλοι ἀσώφονται
 ὄλοι ἀσώφονται τὸ ἱεροῦ εὐαγγελίου ἀπὸ χείρας τοῦ ἱερέως καὶ, ὡραῖον ἕνα ἕνα
 ἢ δύο κόκκινα αἶμα εἰς ἓν κανίστρον. Πρῶτον ἀσώφονται καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀνα-
 στάσεως καὶ ἐκατόνδεκα ὄλοις ἕνα ἢ δύο κόκκινα αἶμα εἰς ἕτερον κανίστρον. Ἀπο-
 χαιτῶς διαδηλοῦντο εἰς τὴν ἀδελφάντην περὶ. Ἀποχαιτῶς ὁ δεύτερος κατὰ τὸ
 ἴδιον τρόπον καὶ ἀπὸ ἀσώφονται καὶ αὐτός, πηγαίνω εἰς τὸν ὠραῖον καὶ τὸ
 κάνει «Πασχαλίου». Δηλαδή τὸν χεῖρ ἡμερῶν Ἀπόστη χρόνια πολλὰ, πλανο-
 τὰς τὸν αὐτὸ χεῖρ. Ἀνατλάσων κόκκινα αἶμα καὶ ἀσώφονται ἄλλῃ ὄλοι.
 Ἐκατόνδεκα καὶ αὐτὸς δεύτερος. Ἡκολούθη τρίτος καὶ οὕτω καὶ ἔξω, μέχρις τοῦ τε-
 χευταίου, ὅσπερ γίνεται καὶ ἡ ἀσώφονται. Σκορπῶντο ὁ κόσμος καὶ τὰ παῖδιά
 ἔκείνων. «Πασχαλίου» τοὺς θεῖους, τὸ κατὰ καὶ τοῖς συγγενῶν καὶ φίλων
 Δηλαδή τὴν φιλοῦντο τὸ χεῖρ χειροῦς ἡμερῶν Ἀπόστη χρόνια πολλὰ καὶ τὴν
 παιδί θεοῦ καὶ χεῖρ ἕνα ἢ δύο κόκκινα αἶμα - ἔσο, τελίωσι ἡ χειροῦ τῆς Δευ-
 τέρης τῆς Πατρῆος. Πρὸ τῆς 1920 τὰ αἶμα ὡραῖον ἐμαζῶντο εἰς κανίστρον ἐκ ἱεροῦ
 ὡς ἦτο «Τὸ χεῖρ ἡμερῶν καὶ τὴν παῖδες τοῦ κρατοῦσε τὴν εἰκόνα -
 Σήμερον γίνεται ἀσώφονται μόνον ἱεροῦ εὐαγγελίου ἱερέως καὶ εἰκόνας. Κατὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

πῶς αἰσθῶναι ὁ κόσμος καὶ κάνει πᾶσαχαιῶν ὁ ὡσεὶν οἶχεῖν. Τὰ δὲ αἶχα πῶν
μαζεύονται εἰς κἀνίσφρα, θραῖνον ἐμπεφρασί, ἀπὸ τοῦ ἐκκῆνοιαστικῶν
Συμβούλιον, ὑπὲρ τοῦ ἐκκῆνοιασ -

ἡ Ἀκαδημία
μαζύεται -
Προσφῶν - ἡ ἑκκῆνοιασ -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

α' 1) Το έπαγγελμα της φωτιάς άρχεται το Σάββατο βράδυ παραμονή της Κυριακής Απο-
κρου. Έπίσης και το βράδυ της Κυριακής. Ησι μεγαλύτερον όμως έπασθη και ξεκίνη χι-
ται το Σάββατο βράδυ παραμονή της Κυριακής Τυροφάγον και την Κυριακή βράδυ. Δια-
τηρείται δι' οχρών μεχρις πρωίας της Καθαράς Δευτέρας. Ύψηρη δι' ιδίωμα επί Κυρια-
κήν το βράδυ (Τυρίτες απονομίαι) κατέ οι κοχίτια, άμείως μίτι το βραδυόν φαγητόν
ετακίητος ή οι κοχίτιας να ρίγη εις τον άέρα μίτι τοφεκίη. Σηκίον ότι έπέραστων
Τξείφαγα) το βραδυόν χιμή και, είναι έτοιμοι να μεταβούν εις φωτιά -

Κυρίως εις την πλατείαν τω χωρίου οδωδύησσε. Ούχι εις στανίως και εις άλλες
γειτονίες. Πάντοτε όμως, όλοι μαζί, κατέληγον εις την κεντρικήν πλατείαν τω χωρίου, ποί-
λοι ές άλλόν μεσημεριότα (άηνηροστο, μοσκαράδες τας όνομαζαμε) και έκαί εδωσαν
θούσε το γλήτσι. (Χορός τραγουδι άσσεια κ. λ. κ.)

2) Αποκριάτικη φωτιά -

β' 1) Κυρίως παιδιά κάτω τών 20 ετών, τη παραμονή και άπό την άσαι και την

2) Τα μεγαλύτερα παιδιά από τους ηλικίον τραγουδούσαν με κανόνια (το γαμ) και έρχονταν εις τή
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ελεύθερα τα παιδιά να μεταφέρουν ξιλάκια εις άλλες τών σπηλιών. Άηησι δέν ήθελαν. Η
χερά τους τα άρδονα ξιζα. Από κατίνα... τούτον και τούτον ή έπραν κρυφά περιεστρεφ.

3) Έπινε περιγραφή άνω είνω -

γ' 1) Σπηλιότα πολλοί (τόνιχα για καλό) να πηδούτ τη φωτιά χιτοιας και τού πρώτον να ήμασσε κατ ή
όλοι πλανόντωνον χιμή άπό τη φωτιά και χόρταν διαφραφ τραγουδιότα.

2) Παιδιόν και χερσιών, χιμή άπό τη φωτιά, διάφραφ τραγουδιότα όπως: "Άλλες οι μίρτες τούχουε
ώλις οι δύο βδομάδες, να τραγουδάνε τα παιδιά να χαιρέται η μάναδες. Καώς τή ριή
ή σαραποστή η ήλιες και με παραούχια. Καώς τή ριή και η Παμπερή μαρπιά και με κα-
λούρια) και ότι αχίος τραγουδι λιμόταν καδίνας λέγει όδω. "Η μάνα μου με πατρέψη
άμινε το χιτόνε. Γιτόνοι δι' χιτώνει και μινός έτακ άντρα. Ηταν ψηλός σαν σικαλή ή
κούτε το χιτόνοι. Γιτόνοι δι' χιτώνει χιτόνε σάν το θέλονι. Άγίθησε στη σφαραγγιά
να κόψ ήλιτροπόδι, κι ή σφαραγγιά τσικισιψε και τού όδωε το όδωι κ. λ. κ.) -
Παίθουε διάφραφ παιχιδία όδωε την κολοκωδιά. Δηλαδή, όσοι παίθουε ώπριον άριόμους
άπό το έτα έως το 15 ή έαν είναι άριόμοι έως τόν τελευταίο. Άρχισι ένα και χιζι

σώματα τους άλλους εσχάτοι Καλή Παύση... και εις χρόνον Παιδείας
 Έτσι, συνίχθη τελευτή μετ' καυκά Διούρα, τῆς "Κοιδουρα", ἰσὺ δ' ἴξε —
 Καὶ τὴν ἄλλη κίρα ὄλοι σὺς δουλείας, ἄλλος ὀργύνει ἄλλος σκαῖς κλαδίαις κ. γ. δ.
 Κατὰ περασμένα χρόνια! Σίμφρα μόνος τῆς παιδείας τοῦ Δημοτικοῦ ἀνάθου κα-
 πὴρα πρωτίτῳ! Ἰσα ἴσα γὰρ ἀνέμασε τῆς παιδείας —

Ἰ. Κονεζίκου
 Γωεγού
 Προσχημ-Γούθιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ